

BELÜGYMINISZTERIUM

BELSŐ HASZNÁLATRA!

Szám: 10—22/25/1988.

Dr. Hellebrandt László

N° 2166

A
MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
25/1988.
PARANCSA

Budapest, 1988. november 21-én.

28.2

45-6/25-198

ÁBTL - 1.11.1. - II. s. - 45-6/25/1988. /1

10—22/25/1988.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
25/1988.
PARANCSA**

**a Belügyminisztérium hivatásos állománya képesítési
követelményének szabályairól**

Budapest, 1988. november 21-én.

Az állami személyzeti munkáról szóló 1001/1987. (I. 15.) MT határozat, az 58/1987. (XI. 15.) MT rendelet, a 20/1988. MT rendeletnek a Belügyminisztériumban történő végrehajtása érdekében kiadom a Belügyminisztérium hivatásos állománya képesítési követelményeiről szóló szabályzatot (a továbbiakban: Szabályzat), és

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A Szabályzatban foglaltakat a Belügyminisztérium szerveinél szolgálatot teljesítő valamennyi hivatásos állományú vezetőre és beosztottra alkalmazni kell.
2. A hivatásos állománynak — a beosztás szintjétől függően — egyetemi (főiskolai), középiskolai, általános iskolai végzettséggel; felső-, közép- és alapfokú szakmai képzettséggel; idegennyelv-tudással; valamint a tiszti beosztást betöltőknek államigazgatási alapismereti vizsgával kell rendelkezniük.
3. A hivatásos munkaköröket — az egyedi sajátosságok figyelembevételével — az alábbiak szerint kell csoportosítani és a Szabályzatban felsorolt kategóriákba besorolni:
 - I. a tábornoiki, ezredesi (kivéve a speciális szakképzettséget igénylő) munkaköröket;
 - II. a speciális szakképzettséget igénylő, kettős szakirányítás alá tartozó valamennyi tábornoiki, ezredesi, alezredesi és tiszti munkaköröket;
 - III. a II-es kategóriába nem sorolt alezredesi és tiszti munkaköröket;

IV. a II – III. kategóriába nem sorolt tiszti munkaköröket;

V. a zászlósi munkaköröket;

VI. a tiszthelyettesi munkaköröket.

4. A hivatásos állományba kinevezni és véglegesíteni csak a munkakörök-höz előírt állami iskolai végzettséggel rendelkezőket lehet. A munkakör betöltéséhez szükséges speciális (rendőri, határőri, tűzoltói) ismeretek megszerzését, szakmai iskola elvégzését, szakvizsga letételét a Belügyminisztériumnak kell biztosítania.
5. Az egyes képesítési követelmény-kategóriákhoz kapcsolódó konkrét iskolatípusokat, a munkakör betöltéséhez szükséges speciális szakismeretet, nyelvismeretet és szakmai gyakorlati időt, valamint a képzés formáját a kinevezésre jogosult parancsnokok (vezetők) a személyzeti szervekkel együttműködve határozzák meg. A szerv alaptevékenységéhez kapcsolódó feladatok ellátásához az elméleti képzettséget legjobban biztosító állami (belügyi, katonai) egyetemi, főiskolai, illetve középiskolai végzettséget kell előírni. Kivétel:
 - a) a rendőrfőkapitányi a rendőrfőkapitány közbiztonsági és bűnügyi helyettesi, a budapesti rendőr-főkapitányság közlekedésrendészeti és igazgatásrendészeti vezetője, valamennyi rendőrfőkapitányi, vizsgálati osztály-, alosztály, bűnüldözési osztály-, igazgatásrendészeti osztály-, a jogi osztály- alosztály-, fegyelmi osztály-, alosztályvezetői és beosztotti, kiemelt fővizsgálói, fegyelmi főelőadói, valamint a felsorolt beosztásokban szakfelügyeletet ellátó csoportfőnöki, osztályvezetői, továbbá a BM titkárságvezetői munkakörökre kinevezni *csak jogtudományi egyetemet végzeteket lehet;*
 - b) kettős szakirányítás alá tartozó munkakörökben a szaktárca által előírt egyetemi, illetve főiskolai végzettség az irányadó.
6. A 40. életévüket betöltött hivatásos állományúak állami és szakmai iskola elvégzésére – iskolarendszerű képzésre – nem kötelezhetők. Kötelezni lehet azonban a tanfolyam útján történő szakképzettség megszerzésére, illetve továbbképzésre.
7. Az 1988. december 31-ig rögzített képesítési követelmények (elismérések, mentesítések) a 40 éven felüliek esetén – a más vagy magasabb beosztásba történő kinevezésig – érvényben maradnak.
8. A parancs hatálybalépése után a hozzá kapcsolódó Szabályzatban foglalt előírásokat kell alkalmazni a hivatásos állományba történő kinevezéskor (felvételnél) csakúgy, mint az állományban lévők beosztásváltozása vagy előléptetése esetén.
9. Felhatalmazom a BM személyzeti csoportfőnököt, hogy a parancs rendelkezéseitől eltérő intézkedések esetében a döntés megváltoztatását a hatáskörileg illetékes parancsnoknál (vezetőnél) kezdeményezze.

10. A BM "M" és szervezési csoportfőnök gondoskodik arról, hogy — az 1989. január 1. után kiadásra kerülő — szervezési állománytáblázatokban rendszeresített beosztásokhoz a parancsnok által meghatározott és a személyzeti szervvel egyeztetett képesítési követelmény kerüljön meghatározásra, valamint a változások az érvényben lévő állománytáblázatokon átvezetésre kerüljenek.
11. A parancsban foglaltak az állami tűzoltóság területi szerveinek hivatásos állományára is vonatkoznak.
Felhatalmazom a közigazgatási miniszterhelyettest, hogy a tűzoltóság sajátosságainak figyelembevételével a parancs értelmezéséről, továbbá a képesítési követelmény szabályzatának végrehajtásával kapcsolatos feladatokról intézkedjen.
12. Ez a parancs 1989. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a hivatásos állománnyal ismertetni, a parancsnokok (vezetők), valamint a személyzeti apparátus részére oktatni kell. Ezzel egyidejűleg a 18/1984. belügyminiszteri parancs és az 1/1985. személyzeti csoportfőnöki intézkedés hatályát veszti.

DR. HORVÁTH ISTVÁN s. k.,
belügyminiszter

Készült: 4500 példányban.
Kapják: államtitkár,
miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnök-helyettesek,
országos (Kormányőrség) parancsnokok, helyetteseik,
csoportfőnökök, főosztályvezetők, helyetteseik,
önálló és beosztott osztályvezetők,
BM iskolák parancsnokai,
VCSÉK BM FRE parancsnoka, helyettesei,
rendőrőrfőkapitányok, helyetteseik, rendőrkapitányok,
BM Határőrség területi szervei,
megyei és városi jogú pártbizottságok titkárai,
KISZ-bizottságok titkárai,
állományparancs-kiadási joggal rendelkező parancsnokok,
pénzügyi osztály-, alosztályvezetők,
személyzeti (személyügyi osztályok, alosztályok vezetői, személyzeti referensek, főelőadók, előadók (központilag biztosítva)).

SZABÁLYZAT

a Belügyminisztérium hivatásos állománya képesítési követelményéről

I.

1. A képzettség elbírálásának alapja a megszerzett legmagasabb iskolai végzettség és az elért tudományos fokozat, illetve az érvényes nyelvvizsga minősítésének foka.
2. A Belügyminisztériumban rendszeresített munkakörök képesítési követelmény szerinti kategorizálása:
 - I. a felsőfokú állami és szakmai iskolai végzettséghez kötött munkakörök,
 - II. szakirányú felsőfokú állami és szakmai iskolai végzettséghez kötött munkakörök,
 - III. felsőfokú állami és szakmai iskolai végzettséghez kötött munkakörök (kivéve az I. hivatásos munkaköri csoportba soroltakat)
 - IV. középfokú állami és középfokú szakmai iskolai végzettséghez, illetve tisztizsgához kötött munkakörök,
 - V. középfokú állami és középfokú szakmai (zászlósképző) iskolai végzettséghez, illetve belügyi alapismereti vizsgához kötött munkakörök,
 - VI. középfokú állami vagy 8 általános iskolai, plusz szakmunkásképző, valamint belügyi alapfokú szakmai (tiszthelyettesképző) iskolai végzettséghez, (illetve alapismereti vizsgához) kötött valamennyi tiszthelyettesi munkakör.
3. A BM hivatásos állományba azokat lehet kinevezni, akik a munkakör betöltéséhez szükséges állami iskolai végzettséggel és a beosztáshoz előírt nyelvtudással rendelkeznek:
 - a) magasabb beosztásba kinevezni azt lehet, aki a betöltendő munkakörre iskolai végzettség (tanfolyam, szakvizsga) alapján megfelel, vagy annak megszerzése folyamatban van;
 - b) vezetői beosztásba kinevezni azt lehet, aki — az egyéb feltételeken túl — a beosztásnak megfelelő szakterületen legalább hároméves szakmai gyakorlattal rendelkezik;
 - c) a már beosztásban lévő 50 éven aluliak esetében a hatáskörileg illetékes parancsnoknak — 1989. december 31-ig állományparancsban — kell döntenie az államigazgatási alapismereti vizsga letételének előírásáról, illetve a felmentésről.
4. A 3. a), b), c) alpontban meghatározott követelmények, valamint az államigazgatási alapismereti vizsga letételének kötelezettsége alól fel-

mentést az I-es és II-es képesítési kategóriába soroltak esetében a miniszter; a III. kategóriába soroltak esetében az államtitkár és a miniszterhelyettesek, a IV – V – VI. kategóriába soroltak esetében pedig a Hatásköri Lista VIII. fejezetében meghatározott parancsnokok (vezetők) tehetnek.

5. A hivatásos állományba való első kinevezésnél, továbbá más vagy magasabb beosztásba történő áthelyezésnél az adott munkakörhöz meghatározott képesítési követelményt (az előírt iskola elvégzésének kötelezettségét, annak határidejét, a követelménynek való megfelelés elismerését, illetve az az alóli felmentést) a kinevezési, áthelyezési javaslatban vagy minősítésben – a párt- és tömegszervezeti hatáskörök betartásával – kell rögzíteni és végrehajtására a kinevezési állományparancsban intézkedni.

Abban az esetben, ha az állomány tagját iskolára, továbbképzésre kötelezik, az erről szóló állományparancsot az érintettel – a szerv példányán – alá kell iratni. Amennyiben az iskola elvégzését nem vállalja, a kinevezést jóváhagyó parancsnok köteles 8 napon belül dönteni a más – a képzettségének megfelelő – beosztásba való helyezésre vagy az állományparancs visszavonására.

Akik az előírt képesítést a meghatározott időre önhibájukból nem szerzik meg, azokat egy éven belül alacsonyabb vagy más, képzettségüknek megfelelő beosztásba kell helyezni.

6. A képesítési követelmény, a rendfokozati maximum és az illetményrendszer összhangját biztosítani kell. A képesítési követelmény teljesítése mellett a rendfokozatba és beosztásba történő kinevezés, előléptetés elbírálásánál alapvetően figyelembe kell venni a végzett munka mennyiségét és minőségét is.

7/a) A már beosztásban levő 40 éven aluliakat – akik a munkakörük betöltéséhez szükséges állami és szakmai képzettséggel nem rendelkeznek – kötelezni kell meghatározott határidővel a megfelelő szintű iskola (tanfolyam) elvégzésére. A beiskolázásoknak elsősorban a szakmai és speciális ismeretek megszerzésére, valamint a továbbképzésre kell irányulniuk.

b) Annak, aki felsőfokú állami iskolai végzettséggel rendelkezik, de ez a belügyi szakmai ismereteket nem biztosítja, kiegészítésként el kell végeznie a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Rendőrtisztí Főiskola átképző tagozatát vagy a szakterületnek megfelelő speciális átképző tanfolyamot, illetve le kell tennie a belügyi, valamint az államigazgatási alapismereti vizsgát. A személyzeti apparátus hivatásos tagjainak – fentiekén túl – személyzeti szakvizsgát kell tenniük.

c) Az iskola elvégzésének 6 év, az átképző tanfolyam elvégzésének 3 év, a belügyi alapismereti vizsga letételének 2 év, az államigaz-

gatási alapismereti vizsga letételének 2 év a határideje. A szolgálat érdekében az előírt idő legfeljebb 2 évvel meghosszabbítható.

8. A tervszerű képzés biztosítása érdekében a személyzeti terveknek tartalmazni kell az állományparancsokban rögzített képesítési előírásokat. A szükséges képzettség megszerzésének feltételeit a BM személyzeti csoportfőnök és a BM oktatási és közművelődési csoportfőnök a parancsnokokkal együttműködve – a személyzeti terv alapján – biztosítsa.
9. A parancs 2. pontjában foglaltak végrehajtásakor a döntés kialakításánál figyelembe kell venni, hogy:
 - a) – a beosztásba kinevezett személy a Belügyminisztérium mely szakterületén, illetve;
– az állami élet mely területéhez kapcsolódóan (pl.: társadalmi, tudományos, gazdasági, műszaki, egészségügy, kulturális stb.) dolgozik;
 - b) azokban a beosztásokban, melyek betöltéséhez különböző iskolák, valamint tanfolyamok, szakvizsgák is biztosítják a szükséges képzettséget – és a képesítési követelmény a választásra lehetőséget ad – a kinevezésre jogosult parancsnok dönt a képesítést biztosító iskola (vizsga) meghatározásáról (2. sz. melléklet).
10. Nyelvtudást kell előírni mindazon munkakörökben, amelyek ellátásához az szükséges. A konkrét nyelvet (nyelveket), a nyelvvizsga fokát a kinevezésre jogosult parancsnok állományparancsban határozza meg.
11. A képzettség szinten tartása érdekében az állománynak belügyi szakmai – a kettős szakirányítás alá tartozó munkakörökben dolgozóknak a szaktárca által előírt, a Belügyminisztériummal egyeztetett – továbbképzésen kell résztvennie, a nyelvtudóknak időszakos nyelvfrissítő vizsgát kell tenni a vonatkozó rendelkezések szerint.

II.

A BM SZERVEINÉL RENDSZERESÍTETT HIVATÁSOS ÁLLOMÁNYÚ MUNKAKÖRÖKNÉL ELISMERHETŐ KÉPESÍTÉSEK

1. Felsőfokú állami iskolai végzettségnek számít:
 - a) hazai vagy külföldi egyetemen, egyetemi jellegű főiskolán, Zrínyi Miklós Katonai Akadémián, főiskolán szerzett (honosított) oklevél;

- b) Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem szakosított tagozatán, a marxizmus-leninizmus három ágából tett államvizsga alapján szerzett főiskolai érvényű oklevél (4 éves);
- c) hazai és külföldi belügyi, katonai főiskolán, valamint az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola tűzvédelmi tagozatán szerzett oklevél.

Felsőfokú szakmai végzettségnek számít:

- a) hazai és külföldi belügyi, katonai főiskolán, katonai akadémián szerzett oklevél;
- b) állami egyetemi, illetve főiskolai végzettség megszerzése után a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Rendőrtiszti Főiskola átképző tagozat (beosztásnak megfelelő szak) tűzoltótiszti átképző szak, illetve a BM Műszaki Tanfolyam elvégzése, továbbá egyetemet, főiskolát végzettek esetében a tűzoltótiszti oklevél vagy más, ennek megfelelő iskola, szaktanfolyam elvégzése;
- c) felsőfokú (speciális) szakmai képesítést biztosító tanfolyam elvégzése, amelyről felsőfokú szakképesítést igazoló oklevelet adnak ki (3. sz. melléklet).
- d) a kettős szakirányítás alá tartozó munkakörökben a hazai vagy külföldi szakirányú felsőfokú tanintézetben szerzett oklevél, valamint a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Rendőrtiszti Főiskola átképző tagozat.

2. Középfokú állami iskolai végzettségnek számít:

- a) hazai vagy külföldi gimnáziumban, technikumban, szakközépiskolában szerzett (honosított) érettségi vagy ezzel egyenértékű bizonyítvány;
- b) középiskola 4 osztályának elvégzése után kapott végbizonyítvány;
- c) technikus képesítés;
- d) emelt szintű szakmunkás-bizonyítvány, amennyiben a szakmunkás-bizonyítványnak megfelelő munkakörben dolgozik.

Középfokú szakmai végzettségnek számít:

- a) a hazai és külföldi belügyi, katonai (1–2 éves képzési idejű) tanintézetekben szerzett (honosított) oklevél;
- b) a tiszti vizsga letétele;
- c) a zászlósképző iskola elvégzése;
- d) hazai technikumban, szakközépiskolában szerzett érettségi vagy ezzel egyenértékű bizonyítvány, valamint a középiskola, szakközépiskola 4 osztályának elvégzése után kapott végbizonyítvány, amennyiben a foglalkoztatás a végzett szaknak megfelelően történik;

- e) középfokú szakképesítést (szakismereteket) biztosító tanfolyam, szakvizsga (3. sz. melléklet).
3. Tiszthelyettesi munkakörbe történő kinevezéseknél elismerhető végzettség:

Állami iskola:

- középiskola, illetve a közpiskola 4 osztályának elvégzése után kapott végbizonyítvány;
- 8 általános iskola plusz szakmunkásképző.

Szakmai iskolai végzettség:

- a) speciális munkakörökben szakmunkás-bizonyítvány, illetve szaktanfolyami végzettség;
- b) tiszthelyettesképző iskolák elvégzése (rendőr, határőr, tűzoltó);
- c) szakmai alapismereti vizsga.

ÁLLAMIGAZGATÁSI ALAPISMERETI VIZSGA ALÓLI FELMENTÉS FELTÉTELEI

Mentes a vizsga letételének kötelezettsége alól, aki:

- a) az egyetemek állam- és jogtudományi karát, a közgazdaságtudományi egyetemet vagy egyetem közgazdaságtudományi karát, az MSZMP Politikai Főiskoláját, az Államigazgatási Főiskolát, a Pénzügyi és Számviteli Főiskolát, a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Rendőrtisztvi Főiskolát vagy a tanácsakadémiát eredményesen elvégezte;
- b) a Rendőrtisztvi Főiskola tisztképző tagozat igazgatásrendészeti szakán, a közgazdasági szakközépiskola igazgatási-ügyviteli ágazatán igazgatási ismeretekből eredményes érettségi vizsgát, illetőleg a gimnáziumokban az államigazgatási ismeretek fakultatív tantárgyból eredményes záróvizsgát tett, s erről oklevelet kapott;
- c) a miniszter által kiadott korábbi előírások szerint államigazgatási ismeretekből sikeres vizsgát tett;
- d) a tanácsi dolgozókra vonatkozó előírások szerint általános államigazgatási ismeretekből sikeres vizsgát tett;
- e) államigazgatási szervnél szerzett legalább 10 éves gyakorlattal rendelkezik;
- f) az 50. életévét betöltötte.

A miniszter felmentést adhat a vizsgakötelezettség alól, ha a szervezeti egység tevékenységének jellege vagy a dolgozó munkakörének ellátása államigazgatási ismereteket nem igényel (pl.: anyagi-pénzügyi-egészségügyi, tanári-oktatói, közművelődési, szociális stb. munkakörökben).

A szervezeti egység tevékenységének vagy a dolgozó munkakörének megváltozása esetén a felmentés visszavonható.

A kinevezésre jogosult parancsnok (vezető) szükség szerint írhatja elő a képesítési követelményt azokban a munkakörökben, amelyekhez többféle oktatási intézmény is biztosítja a képzettséget pl.:

- a) Jogi szakismeretet igénylő, igazgatási és jogi feladatokkal járó, valamint szervezési és titkársági feladatokat ellátó munkakörökben:
- Tudományegyetem állam- és jogtudományi kara + jogtanácsosi szakvizsga + RTF átképző;
 - Államigazgatási Főiskola + RTF átképző;
 - Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Rendőrtiszti Főiskola.
- b) Pénzügyi-anyagi (számviteli) munkakörökben:
- Közgazdaságtudományi Egyetem + RTF átképző;
 - Pénzügyi és Számviteli Főiskola + RTF átképző;
 - Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola pénzügyi vagy hadtáp tagozat;
 - Érettségi + államháztartási tanfolyam (3 éves);
 - Érettségi + SZOT-üdülővezető-képző tanfolyam stb.
- c) Műszaki munkakörökben:
- Műszaki Egyetem (szükséges kar) + RTF átképző;
 - Műszaki Főiskola (szükséges kar) + RTF átképző;
 - Zrínyi Miklós Katonai Akadémia, híradó, vegyvédelmi; összefegyvernemi vagy páncélos tagozat;
 - Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola fegyvertechnikusi, híradó, vegyvédelmi, műszaki vagy gépjármű-üzemeltetési tagozat;
 - Kossuth Lajos Katonai Főiskola tűzszerész tagozat stb.
- d) Tanári, oktatói munkakörökben:
- Tudományegyetemek bölcsészka + RTF átképző;
 - Tanárképző Főiskola + RTF átképző;
 - Kossuth Lajos Katonai Főiskola + pedagógiai kiegészítő szak, továbbá;
 - a marxizmust oktató tanár esetében: MSZMP Politikai Főiskola, MLEE szakosító (4 év).
- e) A személyzeti munkakörökben:
- Hivatásos állományú személyzeti főelőadóira vonatkozóan, amennyiben munkája csak a hivatásos állományhoz kötődik;

- bármely egyetemi, főiskolai végzettség + RTF átképző + személyzeti szakvizsga;
- belügyi, katonai főiskola + személyzeti szakvizsga.

Amennyiben a hivatásos állományú személyzeti főelőadó a polgári állomány személyzeti és munkaügyi feladatait is végzi:

- Jogi egyetem + RTF átképző + személyzeti szakvizsga;
- Államigazgatási Főiskola + RTF átképző + személyzeti szakvizsga;
- Rendőrtiszti Főiskola + munkaügyi tanfolyam.

Felsőfokúnak minősülő szakvizsgák

felsőfokú államháztartási
felsőfokú raktározási szaktanfolyam
felsőfokú munkaügyi
mérlegképes könyvelői
okleveles árszakértői
szabványkiadvány-szerkesztői
szabványosítási vezetői
rendszer-szervezői
programtervezői
folyamatszervezői
számítógép-műszaki
felsőfokú személyzeti
közép- és felsőfokú- tervgazdasági és beruházási
közép- és felsőfokú- statisztikai
okleveles könyvvizsgálói
felsőfokú munkavédelmi
felsőfokú társadalombiztosítási
képesített főállalkozó
felsőfokú iparjogvédelmi
számítógép-programozói
felsőfokú energetikus
okleveles ügyvitelszervezői
ügyvitelgépésítés-szervezői
adóügyi szakvizsga,
felsőfokú szociálpolitikai szakvizsga

Középfokúnak minősülő szakvizsgák

alapfokú statisztika
alapfokú tervgazdasági és beruházási
képesített könyvelői
középfokú munkaügyi
középfokú műszakiellenőri
szabvány-ügyintézői
szabványszerkesztői
középfokú iparjogvédelmi
számítógépkészítők
ügyvitelszervezői
középfokú személyzeti
társadalombiztosítási ügyintézői
középfokú szociálpolitikai szakvizsga